

РЕШЕНИЕ

№ 159

гр. Пловдив, 18.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Нестор Сп. Спасов

Членове: Емилия Ат. Брусева
Меденка М. Недкова

при участието на секретаря Красимира Хр. Н. Кутрянска като разгледа докладваното от Емилия Ат. Брусева Въззивно търговско дело № 20235001000351 по описа за 2023 година

Производство по чл.258 и сл. от ГПК.

Постъпила е въззивна жалба вх. №12309/13.04.2023г. от Г.*-гр.С., ул. "Г.И." №*, ет.* – чрез процесуалния му представител адв. С. М., със съдебен адрес: гр.П., бул."Ш.с." № *,№ * ет.*, ап.* против решение №114/24.03.2023г., постановено по търг.д. № 581/2021г. по описа на Окръжен съд – Пловдив, в **частта** с която е отхвърлен предявения от Г.*-С. иск против Д. К. Д., ЕГН *** от гр.П., ул. „Х.А.“ №* за заплащане на изплатено обезщетение от Г.*. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане, **за разликата над присъдената сума от 65800 лева до пълния**

предявен размер от 94 000 лева.

В жалбата са изложени оплаквания за необоснованост на решението и за нарушение на материалния закон. Посочва се, че първоинстанционният съд неправилно е приел, че определеният справедлив размер на обезщетението на пострадалия следва да се намали, поради съпричиняване на вредоносния резултат от него, тъй като е бил без поставен предпазен колан и е знаел, че водачът на автомобила е употребил алкохол. В този смисъл е било възражението за съпричиняване, направено от ответника с отговора на исковата молба, което, според ищеца, е останало недоказано в процеса. Счита, че не следва изводите относно знание за обстоятелството, че водачът е употребил алкохол, да почиват на свидетелски показания на лица, които не са очевидци на ПТП или на периода преди същото. По отношение на предпазния колан, който не е бил поставен, посочва, че с оглед механизма на ПТП и вклиняване на автомобила под строителен фургон, травматичните увреждания пак биха настъпили, макар и малко по-леки. В тази връзка се позовава на заключението на комплексната съдебна медицинска и автотехническа експертиза. Счита, че по делото не е доказано, че ако пострадалият е пътувал с поставен колан, това би го спасило от настъпване на черепно – мозъчна травма. Моли съда да отмени обжалваното решение и да уважи в пълен размер предявения иск. Претендира заплащане на разноските пред въззивния съд.

Въззиваемата страна Д. К. Д., ЕГН ***** от гр.П., ул. „Х.А.“ №*– чрез пълномощника му адв. И. Б. изразява становище, че жалбата е неоснователна. Посочва, че в предмета на разглеждания иск като първи такъв относно деликта, е включен както въпроса за деликта, така и този за настъпване на експеса, поради което възражението за принос на пострадалия за настъпване на увреждането се явява част от спорния предмет, въведен чрез направеното в срок възражение. Намира последното за доказано на база събраните свидетелски показания, писмени доказателства и комплексна съдебна медицинска и автотехническа експертиза. Претендира се присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗА за представителството на страната пред въззивната инстанция.

Предмет на въззивното производство е и въззивна жалба вх. №13107/24.04.2023г. на Д. К. Д., ЕГН ***** от гр.П., ул. „Х.А.“ №* –

чрез пълномощника му адв. И. Б. против решение №114/24.03.2023г., постановено по търг.д. № 581/2021г. по описа на Окръжен съд – Пловдив, в частта, с която е осъден жалбоподателя Д. К. Д. да заплати на Г.*-гр.С., ул. "Г.И." №*, ет.* сумата 65800 лева - изплатено обезщетение от Г.*. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане. Счита, че твърдяните усложнения, настъпили в здравословното състояние на пострадалия при ПТП, които ищецът е обезщетил, не представляват влошаване /експес/. С оглед на това намира, че не са налице и предпоставките за ангажиране на регресната му отговорност като виновен водач на МПС. Счита, че смяната на клапната система е етап от лечението, който е предвидим и който не представлява усложнение. Намира за неправилно и необосновано решението в частта, с която е прието за справедливо обезщетение от 94 000 лева въз основа на процентите загуба на трудоспособност на основание решение на ТЕЛК. Посочва, че при определяне на този процент нетрудоспособност са взети предвид всички увреждания на молителя, включително и тези, за които правото на обезщетение е било погасено по давност, а не само тези във връзка с влошеното здравословно състояние. Намира, че е налице необоснованост на акта и при определяне на съотношението на приноса на пострадалия и този на делинквента за настъпване на вредите. Счита, че приносът на пострадалия е поне в размер на 50 % като определения от съда негов принос е в изключително занижен процент.

По тази въззивна жалба е постъпил отговор от Г.*-гр.С., ул. "Г.И." №*, ет.*, с който е изразено становище за нейната неоснователност. Поддържа, че е настъпило последващо влошаване на здравословното състояние на пострадалото лице и че то е в причинна връзка с първоначалните вреди. Счита, че възраженията за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия относно пътуване без предпазен колан и при алкохолно повлиян

водач, са относими към първоначалното увреждане, а не към настъпилото впоследствие влошаване. Намира, че определеният процент на съпричиняване не само не е занижен, но такъв дори не следва да се определя, поради недоказаност на обстоятелствата, на които се основава възражението на ответника.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира за установено следното:

Субективно съединени иски с правна квалификация чл. 288, ал.12 от Кодекса за застраховането /отм./.

Касае се за регресна претенция на Г.ф. против прекия причинител на ПТП, причинено при управление на лек автомобил без задължителната застраховка „Гражданска отговорност“.

Ищецът Г.*. - ** твърди, че на 26.11.2007г. около 01.00 часа в гр.С., по ул. „С.“ в посока от „О.“ към кв. „К.п.“ се движил лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, управляван от ответника Д. К. Д.. Твърди, че в района на №* на посочената улица, поради движение с несъобразена с пътните условия скорост, водачът изгубил контрол над управлението на автомобила, вследствие на което последният напуснал пътното платно вляво и самокатастрофирал в паркиран фургон. Твърди, че съгласно Споразумение по НОХД №6738/2009г. по описа на СРС ответникът Д. К. Д. е признат за виновен в това, че на 26.11.2007г. около 01.00 часа в гр.С., по ул. „С.“ в посока от „О.“ към кв. „К.п.“ при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН ** е нарушил правилата за движение по пътищата, визирани в чл.20 ал.1 от ЗДвП и чл.5 ал.2 т.3 от ЗДвП като по непредпазливост е причинил средни телесни повреди на Н.Д.Д., като Д. е извършено в пияно състояние, с концентрация на алкохол в кръвта над 1.2 промила, а именно: 2.3 промила, установено по надлежния ред, за което Д.ие на основание чл.343 ал.3 пр. 4, б. а, пр.2 вр. чл.343 ал.1 б. б, пр.2 вр. чл.342 ал.1 пр.3 от НК и чл.54 от НК му е определено наказание. Твърди, че в резултат на ПТП пострадалият Н.Д. - пътник в автомобила, е получил следните травматични увреждания: политравма. контузио капитис. едема церебри. хидроцефалия; фрактура мандибуле ет максиле; фрактура осса назалия; фрактура осис зигоматиси синистра; пневмоторакс спонтанея синистра; менингитис пурулента посттравматика; бронхопневмония посттравматика. Твърди, че Г.ф. не е бил

сезиран от пострадалия за репарирание на вредите от процесното ПТП, а едва за настъпил експес в здравословното му състояние. Твърди, че по претенция на пострадалия е изплатил по щета №** г. обезщетение за неимуществени вреди размер на 94 000 лв. на Н.Д.Д..

Твърди, че отговорността на виновния водач на МПС не е била обект на валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“.

С оглед изплащане на обезщетението на пострадалото лице, посочва, че за него възниква правото да търси регресната отговорност на прекия причинител на ПТП, поради обстоятелството, че същият е управлявал МПС, без сключена застраховка „Гражданска отговорност“. Твърди, че е поканил ответника да възстанови платеното от Г.* на пострадалия, но той не е погасил задължението си. В горния смисъл претендира осъждане на Д. К. Д. да му заплати сумата 94 000 лева, представляващи платеното от Г* в полза на пострадало лице- Н.Д.Д. обезщетение по щета №***г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда - 04.08.2021 г. до окончателното изплащане на вземането.

От страна на ответника Д. К. Д., ЕГН ***** от гр., ул. „Х.А.“ №* – чрез пълномощника му адв. И. Б. е депозиран в срок отговор на исковата молба. С него е изразено становище, че предявения иск е неоснователен. Оспорва се наличието на пряка причинно-следствена връзка между ПТП от 26.11.2007г. и уврежданията на пострадалия Н.Д., за които Г.*. е заплатил обезщетение. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, който, като е допуснал да се вози в автомобил, управляван от водач, употребил алкохол, което обстоятелство му е било известно. Прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия Д. и поради това, че е пътувал на предна дясна седалка без поставен предпазен колан, с което е способствал при ПТП основният удар да бъде поет от главата. Прави и трето възражение за съпричиняване на вредите от пострадалия, поради неспазване от негова страна на предписания от лекарите хранително- двигателен режим и на съществуващо вродено автоимунно заболяване. Твърди, че здравословното състояние на пострадалия след ПТП се е стабилизирало, а настъпили впоследствие вреди са в резултат на поведението на пострадалия и на съществуващото му заболяване. Прави възражение за изтекла в негова полза погасителна давност съгл. чл.197

КЗ/отм./, съотв. чл.378, ал.2 КЗ, относно посочените в исковата молба увреждания, настъпили преди 02.08.2011г., т.е. преди повече от пет години преди предявяването на претенцията от Д. към Г* за обезщетяването му за вреди от ПТП от 26.11.2007г. Счита, че платеното от ищеца обезщетение е прекомерно завишено с оглед вредите.

С допълнителна искова молба ищецът уточнява, че определеното и заплатено на пострадалия Д. обезщетение в размер на 94 000 лева е за претърпени от пострадалия Д. неимуществени вреди от влошаване на здравословното му състояние – ексцес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път. Твърди, че това влошаване на здравословното състояние е отчетено и в решението на ТЕЛК от 2015г. като е определен процент на неработоспособност 94 % при 90 % при преходното решение. Твърди, че претенцията на пострадалия до Г*. е била за обезщетение именно за това влошаване на здравословното състояние, което е във връзка с травмите от виновно причиненото от ответника ПТП на 26.11.2007 г. Намира за неоснователно възражението за изтекла погасителна давност. Посочва, че за регресния иск е приложима общата петгодишна давност по чл.110 от ЗЗД, която започва да тече от датата на извършеното плащане на обезщетение на увреденото лице. Твърди, че в случая плащането е на 26.08.2016г., а исковата молба е предявена на 03.08.2021г., т.е. преди да изтече петгодишната давност. Намира за неоснователно и възражението за съпричиняване на вредосния резултат от пострадалия по всички наведени в отговора причини.

С допълнителен отговор Д. К. Д. поддържа изразените в отговора доводи и възражения. Твърди, че ако е налице влошаване на здравословното състояние на пострадалия Д., то не е в причинна връзка с ПТП, настъпило през 2007 г. Посочва, че ищецът Г.ф. при определяне на обезщетението е взел предвид болки и страдания от увреждания които, към момента на сезиране на Ф. с искане за плащане, са погасени по давност. Така са били обезщетени вреди, за които не е претендирано обезщетение. Поддържа и твърдение, че не се касае за ексцес, а за предвидими очаквани последици, които са част от първоначалните вреди.

Разгледаният иск от първоинстанционния съд е осъдителен такъв на

Г.*-С. против Д. Д. за ангажиране на регресната му отговорност за възстановяване в патримониума на Г.*. на изплатеното от Ф. обезщетение в размер на 94 000 лева на пострадалия при ПТП Н.Д., реализирано на 26.11.2007г., причинено от ответника Д. при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия Д. неимуществени вреди от влошаване на здравословното му състояние, касаещо хидроцефалията, установено на 25.07.2013г., настъпило от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път.

Не се спори относно обстоятелството, че на 26.11.2007 г. е настъпило ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, при което е бил увреден пострадалия Н.Д..

Не се спори относно обстоятелството, че не е налице сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по отношение на управлявания от ответника Д. Д. лек автомобил.

Видно от приложеното НОХД №6738/2009г. по описа на СРС по него е одобрено Споразумение от 26.01.2010г., по силата на което ответникът Д. К. Д. е признат за виновен в това, че на 26.11.2007г. около 01.00 часа в гр.С., по ул. „С.“ в посока от „О.“ към кв. „К.п.“ при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН ** е нарушил правилата за движение по пътищата, визирани в чл.20 ал.1 от ЗДвП и чл.5 ал.2 т.3 от ЗДвП като по непредпазливост е причинил средни телесни повреди на Н.Д.Д., като Д.ието е извършено в пияно състояние, с концентрация на алкохол в кръвта над 1.2 промила, а именно: 2.3 промила, установено по надлежния ред, за което Д.ието на основание чл.343 ал.3 пр. 4, б. а, пр.2 вр. чл.343 ал.1 б. б, пр.2 вр. чл.342 ал.1 пр.3 от НК и чл.54 от НК му е определено наказание. Твърди, че в резултат на ПТП пострадалият Н.Д. - пътник в автомобила, е получил следните травматични увреждания: политравма, контузио капитис, едема церебри, хидроцефалия; фрактура мандибуле ет максиле; фрактура осса назалия; фрактура осис зигоматиси синистра; пневмоторакс спонтанея синистра; менингитис пурулента посттравматика; бронхопневмония посттравматика.

По отношение на така описаните в споразумението увреждания пострадалият не е сезирал Г.ф. за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди.

Процедурата, по повод на която е предявена настоящата регресна претенция, е инициирана от пострадалия Д. с молба от 02.08.2016г. до Г.ф. за заплащане на обезщетение в размер на 250 000 лева за претърпени от него неимуществени вреди, свързани с влошаване на здравословното му състояние - ексцес, произтичащ и намиращ се в причинна връзка с получените увреждания при настъпилото на 26.11.2007г. пътнотранспортно произшествие.

С протокол №29/10.08.2016г. на УС на Г* е взето решение №29-2, с което на Н.Д. е одобрено обезщетение в размер на 94 000 лева за неимуществени вреди, представляващи влошаване на здравословното му състояние - ексцес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапа система и налагане поставянето на нова по оперативен път. /стр.78-79 от делото на ОС/. Същото е изплатено с преводно нареждане от 29.08.2016г. по щета №**г. /стр.81 от делото на ОС/.

Относно първия според въпрос – налице ли е влошаване на здравословното състояние на пострадалия в сравнение с увреждания, описани в одобреното споразумение, с което е приключило наказателното производство и дали се установява твърдяното влошаване състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапа система и налагане поставянето на нова по оперативен път:

По делото са представени писмени доказателства – пет броя експертни решения на ТЕЛК, изпратени от Р. з. и. - Я. /стр.402 – 412 от делото на ОС/.

Видно от ЕР на ТЕЛК №**г. пострадалият Д. е освидетелстван и му е определена 100 % ТНР с чужда помощ, при посочена водеща диагноза- последици от травми на главата, при общо заболяване- състояние след политравма- м. 09.2007г. контузио церебри, състояние след субдурален хематом в регио окципиталис декстра, травматична енцефалопатия, вътрешна хидроцефалия, тежки координационни нарушения.

С ЕР на ТЕЛК №**. той е преосвидетелстван, като му е определена 80 % ТНР с водеща диагноза- последици от травми на главата, при общо заболяване- състояние след политравма- м. 09.2007г. контузио церебри, състояние след субдурален хематом в регио окципиталис декстра, травматична енцефалопатия, вътрешна хидроцефалия с остатъчни чести

припадъци, ежеседмични -нощни.

С ЕР на ТЕЛК №**г. пострадалият е преосвидетелстван при същата водеща диагноза, като определената с това решение оценка на работоспособността на освидетелстваното лице е 82 % трайно намалена работоспособност. В решението е посочено, че за заболяването - състояние след политравма- м. 09.2007г. контузио церебри, състояние след субдурален хематом в регио окципиталис декстра, травматична енцефалопатия, с остатъчни лек коорд. нарушения се определя 30 % ТНР.

С Експертно решение №** от заседание ***г. на ТЕЛК, след извършено преосвидетелстване, на Д. е определен процент - 90% трайно намалена работоспособност, за срок от две години, при същата водеща диагноза и общо заболяване- състояние след политравма- м. 09.2007г. контузио церебри, състояние след субдурален хематом в регио окципиталис декстра, травматична енцефалопатия с остатъчни чести- ежеседмични ЕПИ припадъци с характеристика на ГРАНД МАЛ.

С ЕР на ТЕЛК № **г. пострадалият е преосвидетелстван при водеща диагноза - последици от открита рана на главата, при общо заболяване- последици от открита рана на главата, травматична енцефалопатия, ЦОНС, дискоординационен синдром, квадрипареза- леко изразена, епилепсия с парциални пристъпи средно тежки. С решението е определена 94 % ТНР за срок от две години. В мотивите към решението за заболяването- травматична енцефалопатия, ЦОНС, дискоординационен синдром се определя- 70% ТНР, за квадрипареза- леко изразена- 50% и епилепсия с парциални пристъпи средно тежки-70 %.

По делото е представена и епикриза, издадена от Клиника по ** при МБАЛ "Св. И. Р." ЕАД, от която е видно, че Н.Д. е постъпил за лечение в болничното заведение на 25.07.2013г., поставена му е диагноза „хидроцефалия интерна статус пост VP Анастомозис, малфункцио валве“, извършена е на 26.07.2013г. операция: експлантация на поставената вентрикуло- перитонеална клапа система, с последвало поставяне на нова вентрикуло- перитонеална анастомоза, като се използва същото трепанационно отворстие, изписан е на 02.08.2013г. с подобрение, като е предписана медикаментозна терапия.

Прието е и заключение на вещите лица д-р М.Б. и инж. В.С. по

допусната комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза. Според него, че при ПТП на Н.Д. са причинени- политравма, контузия на главата, контузия на мозъка, оток на мозъка, наличие на течност в мозъка, счупване на долната и горна челюст по типа- LE FORT II в ляво и OMBREDAN и NASTEV вдясно, счупване на долната челюст в областта на долни леви 4-ти и 5-ти зъби многофрагментно с разместване на счупените фрагменти, счупване на носната кост, счупване на долния ръб на лявата орбита, спонтанно навлизане на въздух в лявата гръдна половина. Тези травматични увреждания са в пряка причинно- следствена връзка с ПТП. От заключението се установява и че е налице влошаване на здравословното състояние на Д.. То започва още при първото пролежаване и се изразява в „остро постравматично гнойно възпаление на мозъчните обвивки, състояние след продължително апаратно обдишване, състояние след трахеотомия, остро възпаление на трахеята и бронхите, бронхопневмония вляво”. През месец февруари 2008 г. настъпва „запушване с тромб на десния трансверзален синус, кръвна колекция под твърдата мозъчна обвивка в дясна тилна част, симптоматично епилептично състояние, състояние след VPA”. През м. септември 2008 г. настъпва „остро възпаление на костта”, през м. януари 2011г. - GRAND MAL припадъци /с малки припадъци PETIT MAL или без тях/, неуточнени”, през м. юли 2013г.- хидроцефалия интерна, статус пост VP Анастомозис, малфункцио валве, операция: екоплантация VP Анастомозис, имплантация VP Анастомозис OSV II Integra, през м. ноември 2014г.-„Съмнение за симптоматична /посттравматична/ епилепсия“, а през 2015г. настъпва ”комуницираща хидроцефалия”.

Според експертизата е налице причинно - следствена връзка между влошеното здравословно състояние на Н.Д. и получените травматични увреждания при процесното ПТП.

Установява се също, че на 04.12.2007г. е извършена метална фиксация на челюстите, на 15.02.2008г. черепната кухина на пострадалия е отворена, поставена е VPA, следват две оперативни интервенции за премахване на метални фиксатори на челюстите, а на 26.07.2013г. – под обща ЕТА е извършена експлантация на поставена вентрикуло-периотонеална клапна система, последвано от нова OSV II Integra - вентрикуло-периотонеална анастомоза. На 13.11.2014г.са имплантирани сфеноидални електроди с помощта на невронавигация, електрокортикография.

Според експертите пострадалият не е възстановен напълно и вероятно никога няма да се възстанови напълно от настъпилите усложнения. В съдебно заседание на 16.01.2023г. вещото лице Б. е пояснило, че в резултат на получената черепно-мозъчна травма е нарушена възможността течността, която се образува в мозъка – ликвор, да се оттича към гръбначния мозък. Това води до повишаване на налягането и се налага поставянето на клапа, която да го облекчи. При пострадалия тази клапа се е увредила и се е наложило поставянето на нова. Налице е влошаване и поради това, че се оформя посттравматична епилепсия. Ако клапата се увреди и не се вземат мерки, ще се увеличи налягането и ще се притисне мозъка. Съществуват рискове за неговото здраве и с оглед на клапата, и с оглед на епилептичните припадъци.

С оглед на изложеното и като се имат предвид както заключението на КСМАЕ и описаните писмени доказателства, съдът намира, че е налице твърдяното влошаване на здравословното състояние на пострадалия, установено на 25.07.2013г. относно състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път. Смяната на клапната система не представлява просто етап от лечението, който да е предвидим. Нейното увреждане налага смяната и, а това представлява усложнение, което води до сериозен риск за живота и здравето на пострадалия.

Този извод се подкрепя и от обстоятелството, че с ЕР на ТЕЛК № **г. вече е определена 94 % трайно намалена работоспособност в сравнение с Експертно решение №** 21.09.2012г. на ТЕЛК, когато определеният процент трайно намалена работоспособност е бил 90 %. Касае се за качествена промяна в здравословното състояние, която е в причинна връзка с уврежданията при ПТП.

Определеният и заплатен от Г.*. размер на обезщетението на пострадалия за вредите от този експес, е в съответствие с критерия за справедливост. Касае се за млад човек, при който прогнозата за излекуване не е добра и не се очаква да настъпи пълно такова.

Материалното право да се претендира плащане на така платеното обезщетение е предвидено в разпоредбата на чл. 288, ал.12 от КЗ /отм./. Съгласно цитираната разпоредба след изплащане на обезщетението по ал. 1 и 2 на чл. 288 от КЗ, Г.* встъпва в правата на увреденото лице до размера на

платеното и разходите по ал. 8 на чл. 288 от КЗ/отм./. Следователно основанието на исковата претенция следва да се определи към момента на възникване на претедираното материално право т.е. то е по чл. 288, ал.12 от КЗ/отм./. Евентуалното уважаване на същата е обусловено от наличието на доказателства за извършено плащане от страна на Ф. на основание чл. 288, ал.1 и 2 от КЗ/отм./, както и от това претендираната сума да се равнява на платеното обезщетение плюс разходите за определянето му.

В случая за управлявания от водача Д. Д. автомобил не е била сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Налице е и извършено от Ф. плащане на присъдено обезщетение на пострадалия пътник в автомобила Н.Д.. Тези две предпоставки обосновават правото на Г.*. да претендира получаване по пътя на регресната отговорност на платеното и разходите по ал.8 на чл. 288 от КЗ/отм./ спрямо виновния водач, управлявал МПС без задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Следва да бъде ангажирана отговорността му.

Относно възраженията за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия:

От заключението на вещите лица д-р М.Б. и инж. В.С. по допусната комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза се установява, че ответникът - водачът Д. Д. е управлявал лек автомобил „Х.К.“ с рег. №*** по платното за движение на ул. ”С.” в гр.С., с посока на движение от О. към кв.”К.п.” /от запад на изток/. На предна дясна седалка в автомобила е пътувал Н.Д.. Преди достигане зоната на сграда №** автомобилът е напуснал платното за движение отляво, след което се е ударил в паркиран строителен фургон. Ударът е бил челен, блокиращ и е настъпил в предната част на автомобила, която, заклинвайки, е навлязла под конструкцията на фургона, като последният е достигнал до металната рамка на обзорното стъкло, деформирал е и е прегънал тавана на автомобила. Посочва се, че автомобилът е оборудван с триточкови предпазни колани от производителя за водача и пътниците. С оглед анализираната пътна ситуация, е направен извод, че при настъпване на ПТП пътникът на предна дясна седалка е бил без правилно поставен предпазен колан.

При приемане на заключението на съдебно заседание на 16.01.2023г.

вещото лице д-р Б. пояснява и допълва, че ако пострадалият е пътувал с поставен предпазен колан, травматичните увреждания биха били по-леки, особено тези в областта на главата и лицево - челюстната област.

От показанията на свидетелите Д.Д.С.в и П.И.Д. се установява, че пострадалият Д. и ответника Д. в деня на инцидента са били заедно в заведение „В.“. Именно те при телефонен разговор със свидетеля С. казали, че след като си допият питиетата ще отидат при него. Идентични са и показанията на свидетеля Д., който също твърди, че знае от самите Д. и Д., че в нощта на инцидента са вечеряли в заведение, където са консумирали алкохол и около полунощ си тръгнали с автомобила на Д..

Доколкото ответникът не е участвал в процедурата пред Г.*., той не е могъл да направи възражението си за съпричиняване от страна на пострадалия, заради това, че е бил без поставен обезопасителен колан и затова, че е знаел, че водачът е употребил алкохол. С оглед на това първоинстанционният съд правилно е разгледал неговите възражения относно наличието на съпричиняване на вредоносния резултат, както и относно размерите на дължимите обезщетения на увреденото лице. Настоящата инстанция намира за правилен определения от първоинстанционния съд процент на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия Д. в размер на 30 %.

Поставя се въпроса следва ли да се редуцира размерът на обезщетението, изплатено от страна на Г. *. в полза на пострадалия Д., претендирано по пътя на регресната отговорност по настоящото дело?

С молба от 02.08.2016г. до Г.*. Д. претендира заплащане на обезщетение в размер на 250 000 лева за претърпени от него неимуществени вреди, свързани с влошаване на здравословното му състояние - експес, произтичащ и намиращ се в причинна връзка с получените увреждания при настъпилото на 26.11.2007г. пътнотранспортно произшествие. Г.*. определя и заплаща 94 000 лева.

За останалата част над изплатеното обезщетение в размер на 94 000 лева до пълния претендиран пред Г* размер от 250 000 лева /или за 156 000 лева/ пострадалият Д. е предявил иск, по който е образувано гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС. По същото причинителят на ПТП Д. Д. е привлечен като трето лице – помагач. При извършена служебно справка в

електронната система /ЕИСС/ се констатира, че по гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС е постановено решение, което към настоящия момент не е влязло в сила. С Решение от 21.07.2023г. по гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС Г.ф. е осъден да заплати на пострадалия Н.Д. сума в размер на 26 000 лева – неизплатена част от дължимо обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат на ексцес на телесните увреждания, получени при ПТП на 26.11.2007г. за разликата над присъдената сума до пълния претендиран размер от 156 000 лева искът е отхвърлен. В мотивите на този съдебен акт е прието, че ексцесът се изразява във влошаване състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, установено на 25.07.2013г. , т.е. за същите вреди, за които е платено обезщетението от Г* и е предявен регресен иск, но според пострадалият размерът на платеното обезщетение не е справедлив. Прието е, че за компенсиране на вредите от ексцеса е дължимо обезщетение от 180 000 лева, но то следва да се намали с 1/3, т.е. до 120 000 лева – поради съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, поради пътуване без поставен предпазен колан и при алкохолно повлиян водач. Присъдената сума 26 000 лева представлява аритметична разлика между дължимото обезщетение от 120 000 лева и платеното от Г* в размер на 94 000 лева.

Видно от тези мотиви, изложени по невлязлото в сила решение, постановено по гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС, цялата дължима сума за обезщетение на пострадалия от твърдения ексцес, установен на 25.07.2013г., се намалява **глобално** с 1/3, поради прието съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия. След като по иска – предмет на гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС - се приема, че цялата дължима сума за обезщетение на пострадалия от твърдения ексцес, установен на 25.07.2013г., следва да се намали заради съпричиняване глобално т.е и по отношение на изплатената от Г* сума в размер на 94 000 лева, то това обстоятелство следва да бъде съобразено по регресната претенция, по която е направено същото възражение за съпричиняване на вредоносния резултат. След като по иска – предмет на гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС - се приема, че цялата дължима сума за обезщетение на пострадалия от твърдения ексцес, установен на 25.07.2013г., следва да се намали заради съпричиняване глобално т.е и по отношение на изплатената от Г* сума в размер на 94 000 лева, то това

обстоятелство следва да бъде съобразено по регресната претенция, по която е направено същото възражение за съпричиняване на вредоносния резултат.

Затова по настоящото дело, по което се разглежда регресната претенция на Г.ф. против прекия причинител на ПТП, причинено при управление на лек автомобил без задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, не следва да се извършва чисто математически намаляване на обезщетението като се отчете съответен процент на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия. Това следва да се извърши по иска – предмет на гр.д. №2704/2017г. по описа на СГС, където ще се изследва въпроса за цялата дължима на пострадалия сума от делинквента, заради който отговаря Г.*..

Затова и платената доброволно сума от Г.*. – предмет на регресния иск не следва да се редуцира с определения процент съпричиняване от 30 %.

Гореизложеното прави регресната искова претенция основателна в пълния и предявен размер от 94 000 лева, която ответникът следва да бъде осъден да плати на Г.ф..

Ето защо решение №114/24.03.2023г., постановено по търг.д. № 581/2021г. по описа на Окръжен съд – Пловдив следва да бъде отменено, **в частта** с която е отхвърлен предявения от Г.*-С. иск против Д. К. Д. , ЕГН ***от гр.П., ул. „Х.А.“ №* за заплащане на изплатено обезщетение от Г.ф. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане, **за разликата над присъдената сума от 65800 лева до пълния предявен размер от 94 000 лева.**

По същество следва да бъде осъден ответника да заплати на Г.ф. и тази разлика в размер на 28 200 лева.

В останалата част, с която **е осъден** жалбоподателя Д. К. Д. да заплати на Г.*-гр.С., ул. "Г.И." №*, ет.* **сумата 65800 лева** - изплатено обезщетение от Г.*. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при

реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане, обжалваното решение следва да се **потвърди**.

По отношение на разноските - решението следва да се отмени в частта, с която Г.ф., с адрес: гр.С., ул. „Г.И.“ №*, е осъден да заплати на Д. К. Д., ЕГН *****, с адрес- **, сумата 1 572 -разноски по делото, изчислени съобразно отхвърлената част на иска. То следва да се потвърди в частта, с която Д. К. Д. е осъден да заплати на Г.*., с адрес: гр.С., ул. „Г.И.“ №* сумата 2 978.50 лева – разноски по делото.

На основание чл.78 ал.1 от ГПК следва Д. К. Д., ЕГН *****, с адрес- ** да бъде осъден да заплати на Г.ф., с адрес: гр.С., ул. „Г.И.“ №* допълнително сумата 1326.50 лева – разноски в производството пред Окръжен съд – с оглед уважаване на претенцията в пълния и размер, както и 564 лева – разноски във въззивното производство.

**С оглед на гореизложеното и на основание чл.271 и чл.272 от ГПК,
Пловдивският Апелативен съд**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №114/24.03.2023г., постановено по търг.д. № 581/2021г. по описа на Окръжен съд – Пловдив, **в частта** с която е **отхвърлен** предявения от Г.*-С. иск против Д. К. Д. , ЕГН *** от гр.П., ул. „Х.А.“ №* за заплащане на изплатено обезщетение от Г.*. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от

изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане, **за разликата** над присъдената сума от 65800 лева до пълния предявен размер от 94 000 лева, както и **в частта**, с която Г.*., с адрес: гр.С., ул. "Г.И." №*, е осъден да заплати на Д. К. Д., ЕГН *****, с адрес- **, сумата 1 572 лева - разноски по делото, изчислени съобразно отхвърлената част на иска и вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Д. К. Д., ЕГН *****, с адрес: ** да заплати на Г.*-гр.С., ул. "Г.И." №*, ет.* сумата **28 200 лева** /представляваща **разликата** над присъдената сума от Окръжен съд – Пловдив сума в размер на **65 800 лева** до пълния предявен размер от **94 000 лева**/ - изплатено обезщетение от Г.ф. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решение №114/24.03.2023г., постановено по търг.д. № 581/2021г. по описа на Окръжен съд – Пловдив, в частта с която **е осъден** жалбоподателя Д. К. Д. да заплати на Г.*-гр.С., ул. "Г.И." №*, ет.* **сумата 65 800 лева** - изплатено обезщетение от Г.*. по щета №**г. на пострадалия Н.Д.Д., ЕГН *****, при реализирано на 26.11.2007г. ПТП, причинено от Д. К. Д., ЕГН *****, при управление на лек автомобил „Х.К.“ с ДКН **, без наличие на валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за претърпени от пострадалия неимуществени вреди от експес, поради установено на 25.07.2013г. влошаване на състоянието на хидроцефалията от изчерпване на старата клапна система и налагане поставянето на нова по оперативен път, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 04.08.2021г. до окончателното ѝ заплащане, както и в частта, с която Д. К. Д. е осъден да заплати на Г.*., с адрес: гр.С., ул. "Г.И." №* сумата **2 978.50 лева**

– разноси по делото.

ОСЪЖДА Д. К. Д., ЕГН *****, с адрес- ** да заплати на Г.ф., с адрес: гр.С., ул. “Г.И.” №* **допълнително сумата 1326.50 лева** – разноси в производството пред Окръжен съд – с оглед уважаване на претенцията в пълния и размер, както и **564 лева** – разноси във въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните, при наличие на предпоставките по чл.280 от ГПК.

Препис от решението да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____